

10 lutego 1930 r.

URZĄD PATENTOWY

A01K 73/02

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 11287.

Kl. ~~45~~ 27.

45h 73/02

V. D. Limited
(Londyn, Wielka Brytania).

Urządzenie do połowu ryb zapomocą cezy.

Zgłoszono 3 lutego 1928 r.

Udzielono 18 listopada 1929 r.

Pierwszeństwo: 6 października 1927 r. dla zastrz. 1—10; 2 listopada 1927 r. dla zastrz. 11—14 (Francja).

Wynalazek niniejszy dotyczy urządzenia do połowu ryb zapomocą cezy, wyposażonego w dwie deski rozporowe lub tym podobne narządy, umieszczone na pewnej odległości przed cezą i służące do jej rozwierania.

W używanych dotychczas urządzeniach deski rozporowe służyły do następujących celów: zapewniały rozwarcie cezy wszerek i zabezpieczały jej zetknięcie z dnem morskim, jak również ocieranie się o dno linek, napędzających ryby do matni. W tym celu deski rozporowe, odpowiednio obciążone, wleczone były po dnie morza.

Urządzenie powyższe wykazuje jednak pewne niedogodności; napotykanę przeszkody lub chwilowe gromadzenie się

mułu i rumowiska przed deskami wywołują opór, który zwiększa zużycie opału, deski zaś są narażone na zaczepianie o dno, co pociąga za sobą uszkodzenie ich i straty na materiale, ponadto, deski mogą uszkodzić kable podmorskie.

Wynalazek niniejszy ma przedewszystkiem na celu usunięcie tych niedogodności.

Na rysunku fig. 1 przedstawia tytułem przykładu urządzenie do połowu ryb, stanowiące przedmiot wynalazku, Fig. 2—9 — odmiany tegoż.

Jak widać z fig. 1, matnia cezy 1 jest wygięta znacznie ku górze, ponieważ górne jej olikowanie 2 jest zaopatrzone w tym celu w wydrażone kule szklane lub in-

negu rodzaju pływaki 3, w latawce lub tym podobne narządy, gdy tymczasem płat dolny 4 może być obciążony płowiem, cyfra 5 oznacza boczne linki cezy, które łączą płat górny z płatem dolnym, celem wzmocnienia płatu dolnego. Na końcach skrzydeł cezy znajdują się orczyki 6, połączone ze statkiem linami holowniczymi 7.

Oczywiście urządzenie to może składać się również z sieci innego rodzaju.

Deski rozporowe 8, które mogą posiadać znany kształt, są urządzone w ten sposób, że posiadają ciężar właściwy bliski właściwemu ciężarowi wody, wskutek czego mogą unosić się w wodzie na dowolnym poziomie. Deski te są przyłączone do lin holowniczych 7 zapomocą jednego lub kilku pierścieni 10 w ten sposób, że mogą się dowolnie ustawiać, a liny holownicze bieżą bez przerwy od statku aż do skrzydeł cezy. Deski rozporowe mogą być przymocowane bezpośrednio lub za pośrednictwem ogniów, zaopatrzonych w przetyczki, do pierścieni, znajdujących się na linach holowniczych. Można je również połączyć z temi pierścieniami (fig. 2) zapomocą krótkich lin 9 i takichże ogniów lub tym podobnych narządów łącznikowych. Linki 9 pozostawiają deskom większą swobodę ruchu.

Liny holownicze 7 są obciążane w razie potrzeby wszelkiego rodzaju przyrządami stosownymi i umieszczonemi najlepiej nieco poza pierścieniami 10, do których są przyłączone deski rozporowe, w ten sposób, aby części lin, znajdujące się poza ciężarami 11, wlokły się po dnie i napędzały ryby do cezy.

Do obciążenia stosuje się okrągłe gąski metalowe 11, nie narażone na zahaczenie o nierówności dna. Zaleca się przymocowywanie ich do pierścieni na linach zapomocą ogniów, umożliwiających ich odłączenie.

Obciążenie cezy i wleczenie po dnie li-

nek, zapędzających ryby do matni, zapewniają ciężary 11 lub ciężar własny lin holowniczych.

Deski rozporowe mogą być urządzone w ten sposób, aby posiadały dążność do wypływania do góry. W tym celu reguluje się odpowiednio ich ciężar. Mogą one również posiadać w swej części górnej małą wydrążoną skrzynkę, wykonaną z metalu lub innego tworzywa, o kształcie np. walca, zakończonego stożkami 12 (fig. 3). Deski te mogą również być połączone zapomocą linek z pływakami, wykonanymi np. w postaci wydrążonych kul szklanych. Można je wreszcie zaopatrzyć w odgięte skrzydełka tak, aby woda podnosiła je do góry podczas połowu.

Jak wzmiankowano, deski rozporowe lub narządy równoważne można urządzić tak, aby posiadały dążność do podnoszenia się do góry, wystarczającą do częściowego zrównoważenia ciężaru lin holowniczych. Ciężar ten, zwłaszcza w przypadku użycia lin o wielkiej długości, powoduje wyraźną dążność lin do zbliżania się do pionu, a w następstwie tego do wzajemnego zbliżania się desek rozporowych.

Jeżeli ceza jest połączona z każdą deską rozporową zapomocą dwóch linek 7, 7', które wychodzą odpowiednio z linki grzbietowej 2 lub płata dolnego 4, a zwłaszcza gdy ceza posiada szerokie skrzydła, połączenie cezy z deskami można wykonać np. według fig. 6, 7 i 8. Według fig. 6 obie linki 7 i 7' są przymocowane w punktach 15, 16 deski 8, znajdujących się na linii pionowej i przechodzącej przez punkt 17, do którego jest przyczepiona linka 7a, połączona z linkami 7 i 7', jak to przedstawia linja kreskowana.

Według fig. 7 obie linki 7 i 7' łączą się w punkcie 18 w jedną linkę 7a, a deska 8 jest połączona z tymże punktem 18 zapomocą linki 19.

Układ fig. 8 jest podobny do układu fig. 7, lecz jest wyposażony w orczyk 20,

przyczem obydwaj odcinki lin 21 mogą stanowić przedłużenia linek 7 i 7¹ lub mogą tworzyć dwie odrębne linki.

Celem zmniejszenia wyporności desek rozporowych można przyczepić do nich łańcuchy metalowe albo tym podobne giętkie i ciężkie przyrządy, wleczone następnie po dnie na części swej długości.

Linki 7 i 7a są zaopatrzone w różnych punktach swej długości w pierścienie lub tym podobne narządy, służące do przyczepiania linek 9 i ciężarów 11; okoliczność ta umożliwia umieszczenie ich w większej lub mniejszej odległości od cezy.

W myśl wynalazku można użyć również jednej tylko deski rozporowej lub równorzędnej z nią przyrządu, przyczem jedna z lin, łączących statek z cezą, nie jest zaopatrzona w deskę lub równorzędną z nią przyrząd. Ten przykład wykonania wynalazku jest przedstawiony na fig. 9, na której cyfra 1 oznacza cezę, 7 — liny holownicze, a 8 — deskę rozporową, połączoną z jedną z lin i unoszącą się w wodzie powyżej dna. Ponieważ urządzenie to wymaga mniejszej siły pociągowej, przeto statek może ciągnąć dwie cezy, jedną z prawej, a drugą z lewej strony.

Co się tyczy zalet urządzenia, stanowiącego przedmiot wynalazku, należy zaznaczyć co następuje: w innych niewodach podobnych deski rozporowe ocierają się z pewną siłą o dno, przyczem jeżeli zabraknie im punktu podparcia, co zdarza się często podczas połowu na dnach nierównych (zazwyczaj bardzo rybnych), to deski te zostają nagle pociągnięte ku dołowi swym ciężarem i zbliżają się do siebie, co zmniejsza wydajność niewodu. Niedogodności tej nie wykazuje niewód według wynalazku, ponieważ praca desek rozporowych odbywa się bez dotykania dna.

Ponadto w niewodach, wzmiankowanych powyżej, ocieranie się desek rozporowych o dno ma na celu nadanie im właściwego położenia ze względu na kierunek

jazdy tak, że położenie ich zmienia się, gdy deska taka opuszcza dno, to zaś przyczynia się do rozsuwania się ich na boki. Również tej niedogodności nie wykazuje urządzenie według wynalazku niniejszego.

Urządzenie według wynalazku posiada jeszcze tę zaletę, że deska rozporowa zachowuje całkowitą swą swobodę ustawiania się; ustawienie się deski nie zależy w tym przypadku od siły pociągowej i zmian, jakie mogą zachodzić w kącie, który tworzy lina, łącząca deskę z cezą, z liną, łączącą deskę ze statkiem, w razie bezpośredniego przyłączenia deski do liny holowniczej.

Deski rozporowe mogą posiadać kształt dowolny i można je zastąpić wszelkiego rodzaju przyrządami równorzędnymi, zapewniającymi rozwieranie cezy pod działaniem prądu wody.

Oczywiście mogą być wykonane liczne odmiany urządzenia opisanego powyżej bez wykraczania jednak poza ramy wynalazku.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie do połowu ryb, w którym wlokąca się po dnie ceza jest połączona długimi linami z deskami lub tym podobnymi narządami, pracującymi ponad dnem, znamienne tem, że dążność wypływania desek rozporowych z jednej strony, a obciążenie odcinków lin holowniczych, mieszczących się pomiędzy orczykami i ciężarami, z drugiej strony, są dobrane tak, aby odcinki te wlokły się po dnie na całej swej długości, podczas gdy deski unoszą się w nieznacznej tylko odległości ponad dnem morza.

2. Urządzenie do połowu ryb według zastrz. 1, znamienne tem, że narządy, obciążające odcinki lin holowniczych, są utworzone z ciężarków o kształcie zaokrąglonym, zapobiegającym zaczepianiu się ich o dno.

3. Urządzenie do połowu ryb według zastrz. 1, w którym każde ze skrzydeł cezy jest połączone z liną holowniczą lub odpowiednią deską rozporową zapomocą kilku linek, znamienne tem, że linki dolne posiadają długość dostateczną, umożliwiającą im ocieranie się o dno, podczas gdy linki górne są umocowane w ten sposób, iż przenoszą siłę pociągową lin holowniczych na cezę.

4. Urządzenie do połowu ryb według zastrz. 3, znamienne tem, że liny (7, 7') po obu stronach urządzenia są połączone z utrzymującemi je w położeniu rozstawionem orczykami (20), umieszczonemi na końcach lin tych wpobliżu desek rozporowych (fig. 8).

5. Urządzenie do połowu ryb według zastrz. 1, znamienne tem, że do desek rozporowych są przymocowane kable lub

łańcuchy, wlokące się częścią swej długości po dnie celem zapobieżenia nadmierne-
mu podnoszeniu się desek rozporowych.

6. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tem, że posiada tylko jedną deskę rozporową, jedna zaś z lin holowniczych łączy bezpośrednio statek z cezą bez zastosowania deski rozporowej lub narządu równorzędnego.

7. Urządzenie do połowu ryb według zastrz. 1, znamienne tem, że składa się z dwóch cez, zaopatrzonych jednostronnie w deski i ciężary, przyczem obydwie cezy, lewa i prawa, są holowane przez jeden statek.

V. D. Limited.

Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

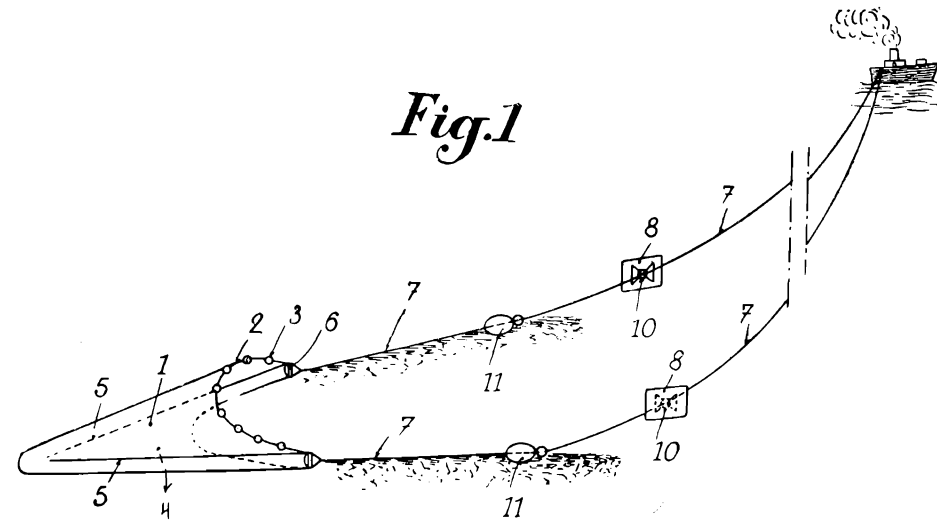

Fig. 1

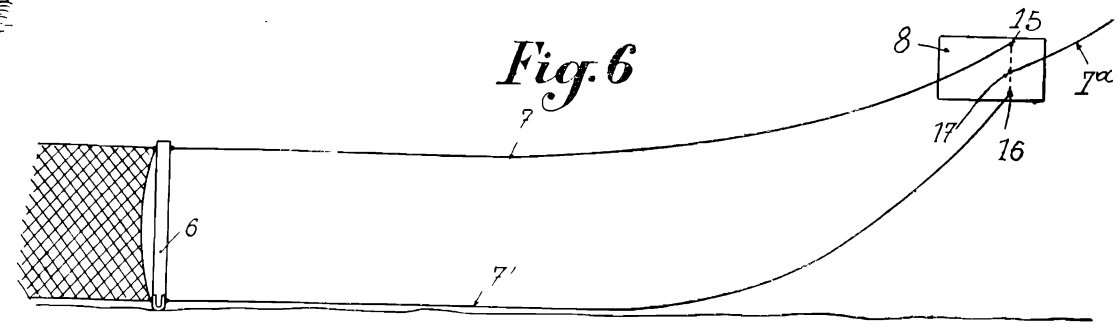

Fig. 6

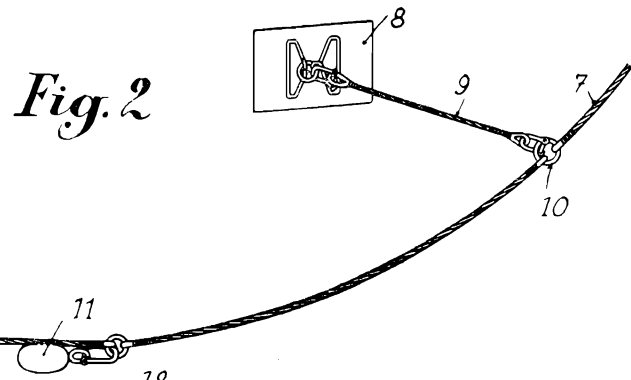

Fig. 2

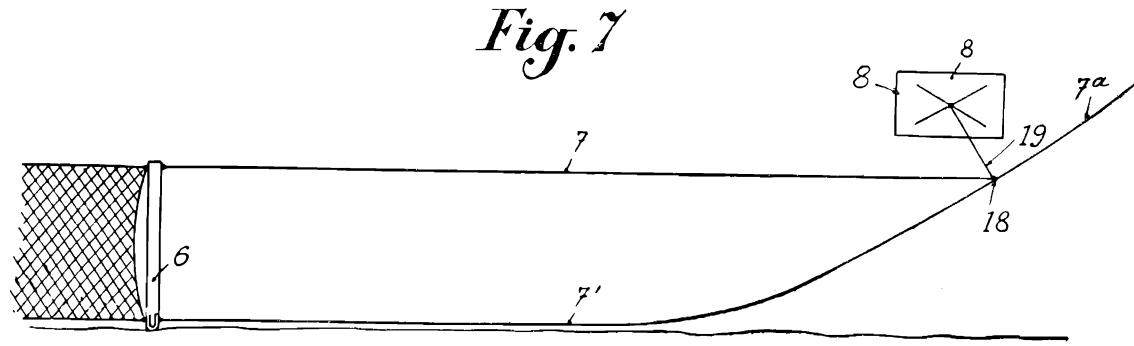

Fig. 7

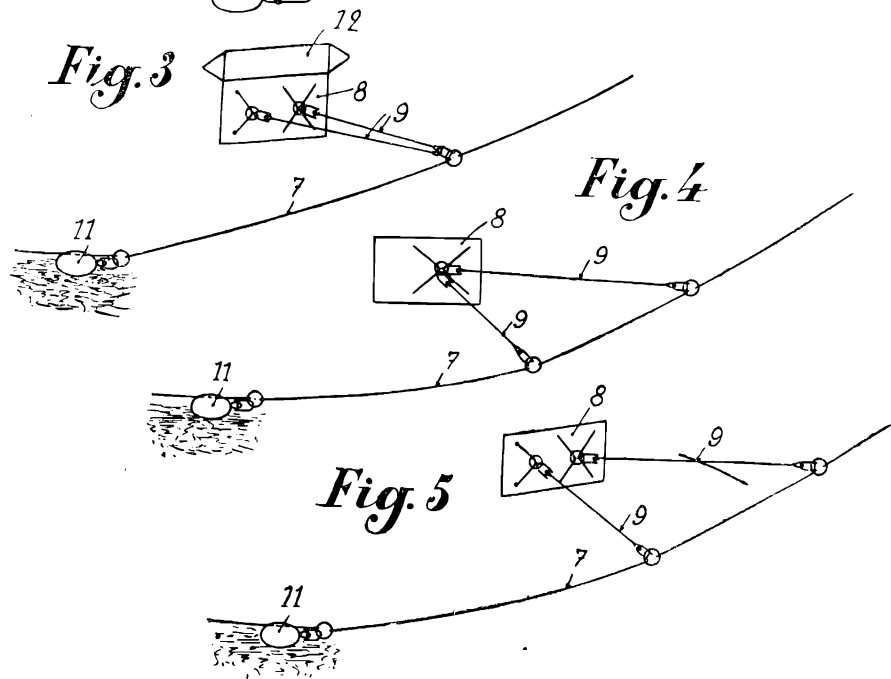

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

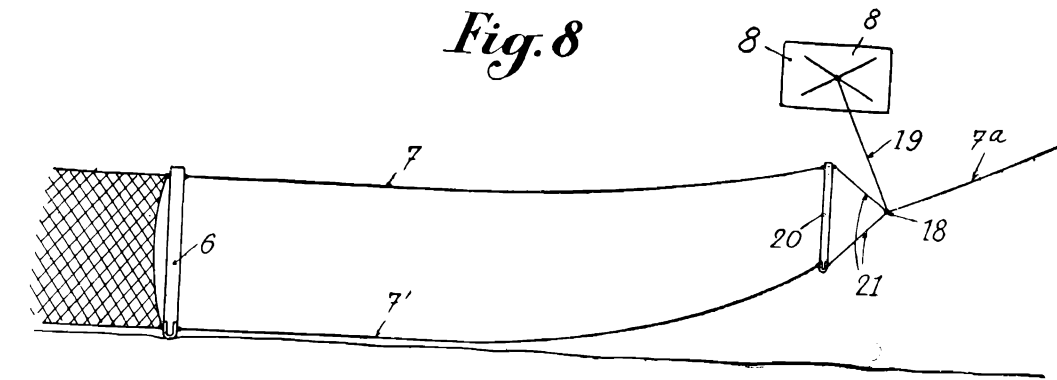

Fig. 8

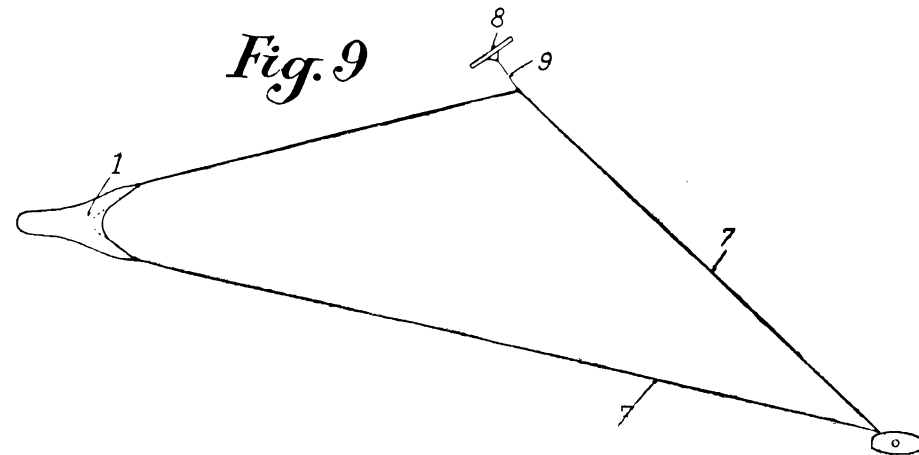

Fig. 9